

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет журналістики

Кафедра міжнародної журналістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

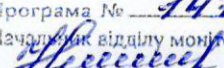
« » 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Масова комунікація та інформація:
Світові медіасистеми

для студентів

спеціальності	061 Журналістика
рівня вищої освіти	першого (бакалаврського)
освітньої програми	061.00.01 Журналістика

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45367965
Програма № 1478/25
Начальник відділу моніторингу якості освіти

(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 25 р.

Київ – 2025

Розробник:

Гондюл Олександра Дмитрівна, викладач кафедри міжнародної журналістики

Викладач:

Гончарук Ігор Сергійович, викладач кафедри міжнародної журналістики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародної журналістики Факультету журналістики

Протокол від «16» вересня 2025 року № 2

Завідувач кафедри

міжнародної журналістики

Віталій ТЕРЕЩУК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 061.00.01 Журналістика

_____ . _____ . 2025 р.

Гарант освітньої програми

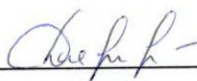

Андрій БОРЕЦЬ

Робочу програму перевірено

_____ . _____ . 2025 р.

Заступник декана

Роксолана ДЬЯЧЕНКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
«Масова комунікація та інформація»		
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	5 кредитів / 150 годин	
Курс	3	3
Семестр	5	5
Кількість змістових модулів за розподілом	3	
Обсяг кредитів	5	5
Обсяг годин, в тому числі:	150	150
<i>Аудиторні</i>	56	16
<i>Модульний контроль</i>	10	
<i>Семестровий контроль</i>	30	
<i>Самостійна робота</i>	54	134
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен
Змістовий модуль «Світові медіасистеми»		
Курс	3	3
Семестр	5	5
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
<i>Аудиторні</i>	28	8
<i>Модульний контроль</i>	4	
<i>Семестровий контроль</i>	14	
<i>Самостійна робота</i>	14	52
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Масова комунікація та інформація: Сучасні медіасистеми» покликана формувати розуміння теоретичних засад та історичних аспектів появи та функціонування медіасистем різних країн світу, розуміння їх особливостей та чинників, що впливають на їх зміни, а також вироблення відповідних практичних навичок.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні засади та практичні аспекти розвитку сучасних світових медіасистем, їх особливостей, ролі інформатизації на їх трансформацію.

Метою викладання навчальної дисципліни «Масова комунікація та інформація: Світові медіасистеми» є формування у студентів системи знань щодо історії та сучасного стану засобів масової інформації у демократичних країнах, створення та тенденцій розвитку сучасних медіа систем, роль інформаційного суспільства та інтернету в глобалізації масмедіа.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Масова комунікація та інформація: Світові медіасистеми»:

- засвоєння студентами особливостей медіасистем, політичних, соціальних та економічних чинників, що визначають їх розвиток,
- вивчення трьох головних моделей розвитку масмедіа у демократичних країнах,
- дослідження особливостей медіасистеми України,
- визначення ролі медіа в інформаційній політиці держави,
- аналіз взаємозв'язку медіа та особистості,
- виявлення особливостей впливу Інтернету на трансформацію медіасистем.

Впродовж вивчення дисципліни, студенти отримують такі **компетентності** відповідно до освітньої програми «Журналістика»:

загальні:

- **ЗК-01** Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- **ЗК-05** Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;
- **ЗК-06** Здатність породжувати нові ідеї, адаптації та дії в новій ситуації;
- **ЗК-09** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- **ЗК-11** Здатність спілкуватися державною мовою;

спеціальні (фахові):

- **ФК-1** Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності;
- **ФК-2** Здатність формувати інформаційний контент;

- **ФК-3** Здатність створювати медіапродукт;
- **ФК-7** Здатність нести відповідальність за результати журналістської роботи (критична оцінка діяльності).

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Під час семінарських занять, індивідуальної та самостійної роботи передбачається набуття студентами комплексу умінь і навичок.

У результаті вивчення навчальної дисципліни **студент повинен:**

знати:

- особливості взаємодії масмедіа і політики у сучасному світі;
- основні моделі відносин медіа і політики у демократичних країнах;
- особливості північноатлантичної, середземноморської та північноєвропейської моделей;
- різницю систем суспільного мовлення у різних демократичних країнах.
- наслідки впливу Інтернету на трансформацію медіасистем;
- специфіку ролі особистості у взаємодії з масмедіа;
- значення соціальних мереж в епоху постправди.

вміти:

- визначати схожості і відмінності медіасистем, політичних, соціальних та економічних чинників, що визначають їх розвиток;
- розуміти три головні моделі розвитку масмедіа у демократичних країнах;
- пояснити, яку роль медіа відіграють у політичному і соціальному житті,
- проаналізувати особливості медіасистеми України в контексті питання взаємодії масмедіа і політики;
- зазначити особливості медіасистем та інформаційної політики різних країн світу;
- застосовувати на практиці знання щодо впливу Інтернету на медіасферу.

Впродовж вивчення дисципліни мають бути досягнуті такі **програмні результати навчання** відповідно до опису освітньої програми «Журналістика»:

- **ПРН-2** Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції;
- **ПРН-6** Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків;
- **ПРН-7** Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег;
- **ПРН-8** Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань;
- **ПРН-9** Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства;
- **ПРН-12** Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, іноземною мовою;

- **ПРН-17** Розміщувати оперативну інформацію про свій медіапродукт на доступних інтернет-платформах.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1 Особливості взаємодії масмедіа та політики							
Тема 1. Інформаційне суспільство як центральне явище сучасних медіасистем	6	2	2				2
Тема 2. Роль медіа в інформаційній політиці держави	6	2	2				2
Тема 3. Суспільні комунікації від «чотирьох теорій» до «трьох моделей»	6	2	2				2
Тема 4. Моделі відносин масмедіа та політики	6	2	2				2
Модульний контроль	2						
Разом	26	8	8				8
Змістовий модуль 2 Вплив інформаційних технологій на трансформацію медіасистем							
Тема 5. Медіа та особистість у політичному вимірі	6	2	2				2
Тема 6. Якісні зміни медіасистем та роль соціальних мереж	6	2	2				2
Тема 7. Вплив Інтернету на медіасистеми: інтеграція, взаємодія та глобалізація	6	2	2				2
Модульний контроль	2						
Разом	20	6	6				6
Семестровий контроль	14						
УСЬОГО	60	14	14				14

Заочна форма навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1 Особливості взаємодії масмедіа та політики							
Суспільні комунікації від «чотирьох теорій» до «трьох моделей». Моделі відносин ЗМІ та політики.	34	2	2				30
Разом	34	2	2				30
Змістовий модуль 2 Вплив інформаційних технологій на трансформацію медіасистем							
Медіа та особистість у політичному вимірі. Вплив Інтернету на медіасистеми: інтеграція, взаємодія та глобалізація	26	2	2				22
Разом	26	2	2				22
УСЬОГО	60	4	4				52

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1

Особливості взаємодії масмедіа та політики

Тема 1. Інформаційне суспільство як центральне явище сучасних медіасистем

Поняття інформаційного суспільства. Концепції інформаційного суспільства. Переваги та недоліки інформаційного суспільства. Критичні аспекти інформаційного суспільства. Розвиток Інформаційного суспільства в різних країнах світу.

Рекомендовані джерела: основні — 1–7, додаткові — 1–10.

Тема 2. Роль медіа в інформаційній політиці держави

Особливості визначення поняття «інформаційна політика». Історичні аспекти зародження терміну «інформаційна політика». Сучасні визначення «інформаційної політики» та її складові. Ефективність інформаційної політики держав світу. Взаємодія медіа та інформаційної політики. Інформаційна політика країн Європи.

Рекомендовані джерела: основні — 1–7, додаткові — 1–10.

Тема 3. Суспільні комунікації від «чотирьох теорій» до «трьох моделей»

Чотири теорії преси Ф. Сіберта, Т. Пітерсона та В. Шрамма. Переваги та вади «Чотирьох теорій». Поняття «моделі медіасистем». Моделі медіасистем сучасних держав та параметри їх виокремлення. Політичний паралелізм, професіоналізація засобів масової комунікації, клієнтилізм, інструменталізація засобів масової комунікації. Три моделі масмедіа Д. Галліна і П. Манчіні.

Рекомендовані джерела: основні — 1–7, додаткові — 1–10.

Тема 4. Моделі відносин масмедіа та політики

Середземноморська модель (модель поляризованого плюралізму); північноєвропейська (демократична) модель; північноатлантична (ліберальна) модель. Тенденції розвитку сучасної медіасистеми. Відображення національних, історичних, соціальних та культурних особливостей у медіасистемі. Інформаційні агентства та аналітичні центри в сучасній медіасистемі.

Рекомендовані джерела: основні — 1–7, додаткові — 1–10.

Змістовий модуль 2

Вплив інформаційних технологій на трансформацію медіасистем

Тема 5. Медіа та особистість у політичному вимірі

Вплив медіа на імідж людини. Складові іміджу сучасних політичних лідерів. Медіа як регулятор репутації політиків. Роль інтерв'ю для репутація політика. Взаємодія медіа та політичних сил напередодні виборів.

Рекомендовані джерела: основні — 1–7, додаткові — 1–10.

Тема 6. Якісні зміни медіасистем та роль соціальних мереж

Роль соціальних мереж у системі комунікацій. Соціальні мережі як новий вид комунікації у міжнародних відносинах. Роль соціальних мереж у діяльності окремих політиків та політичних сил. Роль соціальних мереж у підготовці та реалізації соціальних протестів та переворотів.

Рекомендовані джерела: основні — 1–7, додаткові — 1–10.

Тема 7. Вплив Інтернету на медіасистеми: інтеграція, взаємодія та глобалізація

Глобалізація медіа. Гейміфікація масмедіа: новинні ігри. Інформаційні технології в журналістських розслідуваннях. Роботизація масмедіа: дрон-журналістика. Роль чат-ботів у комунікації з користувачами соціальних мереж, інтернет-видань. Постправа та журналістика ХХІ століття.

Рекомендовані джерела: основні — 1–7, додаткові — 1–10.

6.2. Завдання для самостійної роботи

Денна форма навчання

№ теми	Завдання	К-ть годин	Бали
Модуль 1			
1	Підготовка до семінарського заняття	1	–
	Написати есе на 500 слів на тему «Інформаційне суспільство: наслідок чи передумова трансформації світових медіасистем»	1	5
2	Підготовка до семінарського заняття	1	–
	Проаналізувати та створити замітку про приклад спільного суспільно значущого проекту між медіа та державними органами будь-якої країни на вибір.	1	5
3	Підготовка до семінарського заняття	1	–
	Написати історичну довідку щодо зародження медіасистем з висвітленням авторського бачення етапів їх розвитку.	1	5
4	Підготовка до семінарського заняття	1	–
	Провести аналітичне дослідження та створити презентацію про особливості медіасистеми будь-якої країни на вибір.	1	5
Модуль 2			
5	Підготовка до семінарського заняття	1	–
	Створити перелік рекомендацій для покращення іміджу українського політика (на вибір) в масмедіа.	1	5
6	Підготовка до семінарського заняття	1	–
	Зробити порівняльне дослідження висвітлення міжнародної новини (яка відбулась в поточному році) в соціальних мережах та в медіа.	1	5
7	Підготовка до семінарського заняття	1	–
	Створити прогноз для майбутнього медіа за умов ще глибшого впливу Інтернету.	1	5

Заочна форма навчання

№ теми	Завдання	К-ть годин	Бали
Модуль 1			
1	Підготовка до семінарського заняття	4	–
	Самостійна робота 1. Придумати рецепт (з інгредієнтами, етапами «готування») або формулу (з елементами, коефіцієнтами, рівняннями) успішної медіасистеми України ХХІ століття.	12	5
	Самостійна робота 2. Зробити групове дослідження про особливості медіасистеми будь-якої країни на вибір.	14	5
	– Визначити, до якої/яких з моделей медіасистем належить країна, пояснити чому. – Проаналізувати медіасистему країни за критеріям: Ступінь розвитку медіаринків і масової преси, Ступінь політичного паралелізму, Ступінь розвитку журналістської професіоналізації, Ступінь втручання держави. – Дослідити особливості суспільного мовлення в обраній країні. – Визначити перелік подій 20 та 21 століття, що найбільше вплинули на розвиток та трансформацію медіасистеми.		

	– Визначити елементи медіасистеми обраної держави, які варто було б впровадити в Україні.		
Модуль 2			
2	Підготовка до семінарського заняття	4	–
	Самостійна робота 3. Написати текст в форматі публікації для Фейсбуку (з усіма елементами та особливостями цієї соціальної мережі) на тему (або її окремий аспект): «Вплив інформаційних технологій на медіасистеми».	8	5
	Самостійна робота 4. Переглянути один із фільмів на вибір. Написати есе на основі фільму, в якому мають бути висвітлені відповіді на наступні питання: – Які проблеми журналістики піднімаються в фільмі? – Що таке свобода слова, на Вашу думку, і як вона висвітлена у фільмі? – Роль прийняття рішень в журналістиці, на прикладі фільму, – публікувати чи ні певний матеріал?! – Чи присутня у фільмі журналістика рішень? – Чи згодні ви з діями головних героїв? Як ви б поступили на їх місці? – Якою має бути журналістика в майбутньому?	10	5

Критерії оцінювання самостійних робіт:

- Аналітичність – 1 бал
- Висловлення власної думки – 1 бал
- Творчий підхід до виконання – 1 бал
- Відсутність плагіату при перевірці – 1 бал
- Посилання на використані джерела – 1 бал

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється за допомогою засобів комп'ютерного тестування. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи — максимум 25 балів за кожну модульну роботу.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення семестрового контролю — *екзамен*.

Екзамен проводиться з двох дисциплін освітнього компоненту «Масова комунікація та інформація» — «Теорія інформації та комунікацій» та «Світові медіасистеми».

Частина екзамену з дисципліни «Світові медіасистеми» проводиться у письмовій формі (виконання тестових завдань).

Критерії оцінювання: 1 правильно виконане завдання — 1 бал.

Форма проведення та критерії оцінювання частини екзамену з дисципліни «Теорія інформації та комунікацій» описані в Робочій програмі цієї навчальної дисципліни.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Розкрийте особливості середземноморської моделі медіасистеми (модель поляризованого плюралізму) на прикладі будь-якої країни, що належить до даної моделі.
2. Розкрийте особливості північноєвропейської моделі медіасистеми (демократичної) на прикладі будь-якої країни, що належить до даної моделі.
3. Розкрийте особливості північноатлантичної моделі медіасистеми (ліберальної) на прикладі будь-якої країни, що належить до даної моделі.
4. Доведіть або спростуйте приналежність України до середземноморської моделі медіасистеми.
5. Доведіть або спростуйте приналежність України до північноєвропейської моделі медіасистеми.
6. Доведіть або спростуйте приналежність України до північноатлантичної моделі медіасистеми.
7. Доведіть або спростуйте сучасне існування чотирьох теорій преси Ф. Сіберта, Т. Пітерсона та В. Шрамма.
8. Опишіть особливості взаємодії масмедіа та політики в Україні. Надайте рекомендації для ефективною прозорості взаємодії.
9. Опишіть рівень професіоналізації журналістів в Україні. Надайте рекомендації для вдосконалення.
10. Опишіть особливості медіасистеми Іспанії та надайте рекомендації вдалих практик для застосування в Україні.
11. Опишіть особливості медіасистеми Італії та надайте рекомендації вдалих практик для застосування в Україні.
12. Опишіть особливості медіасистеми Німеччини та надайте рекомендації вдалих практик для застосування в Україні.
13. Опишіть особливості медіасистеми Франції та надайте рекомендації вдалих практик для застосування в Україні.
14. Опишіть особливості медіасистеми Великої Британії та надайте рекомендації вдалих практик для застосування в Україні.
15. Опишіть особливості медіасистеми Канади та надайте рекомендації вдалих практик для застосування в Україні.
16. Опишіть основні тенденції розвитку сучасної медіасистеми та проаналізуйте рівень їх наявності і впровадження в Україні.
17. Розкрийте роль медіа та зазначте сучасні приклади правдивості слів «Хто володіє інформацією, той володіє світом» Н. Ротшильда.
18. Опишіть особливості концепції інформаційного суспільства Й. Масуди та рівень її впровадження в Україні.

- 19.Розкрийте концепцію Г.Маклюєна «Глобальне село» та оцініть впровадження концепції в Україні.
- 20.Проаналізуйте взаємодію медіа та інформаційної політики в Данії та надайте рекомендації успішних практик для впровадження в Україні.
- 21.Проаналізуйте взаємодію медіа та інформаційної політики в Нідерландах та надайте рекомендації успішних практик для впровадження в Україні.
- 22.Опишіть вплив медіа на імідж та репутацію політичних лідерів на прикладі будь-якого з українських політиків.
- 23.Проаналізуйте роль соціальних мереж у діяльності окремих політичних сил на прикладі будь-якої політичної партії України.
- 24.Розкрийте особливості гейміфікації ЗМІ із зазначенням успішних прикладів новинних ігор та надайте рекомендації українським медіа щодо їх створення та впровадження.
- 25.Надайте рекомендації використання дрон-журналістики українським медіа на прикладі ефективних практик світовими медіа.
- 26.Надайте авторські пропозиції покращення загального медіа ландшафту України.
- 27.Надайте авторські рекомендації можливості поглиблення інформаційного суспільства в Україні.
- 28.Надайте авторські пропозиції застосування новинних ігор в умовах інформаційної війни між Україною та Росією.
- 29.Запропонуйте стратегію (з основними етапами) переходу України до північноатлантичної моделі медіасистеми.
- 30.Надайте авторські рекомендації подолання постправди в Україні та потужного впровадження «журналістики рішень».

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90–100
Дуже добре	82–89
Добре	75–81
Задовільно	69–74
Достатньо	60–68
Незадовільно	0–59

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

Разом 60 год., у т.ч.: лекції — 14 год., семінарські заняття — 14 год., самостійна робота — 14 год., модульний контроль — 4 год., семестровий контроль — 14 год.

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 1 Особливості взаємодії масмедіа та політики (93 бали)				Змістовий модуль 2 Вплив інформаційних технологій на трансформацію медіасистем (76 балів)		
Теми	1	2	3	4	5	6	7
Теми лекцій	Інформаційне суспільство як центральне явище сучасних медіасистем (1 бал)	Роль медіа в інформаційній політиці держави (1 бал)	Суспільні комунікації від «чотирьох теорій» до «трьох моделей» (1 бал)	Моделі відносин масмедіа та політики (1 бал)	Медіа та особистість у політичному вимірі (1 бал)	Якісні зміни медіасистем та роль соціальних мереж (1 бал)	Вплив Інтернету на медіасистеми: інтеграція, взаємодія та глобалізація (1 бал)
Теми семінарських занять	Розвиток інформаційного суспільства в різних державах світу (11 балів)	Аналіз інформаційної політики держав світу: роль медіа (11 балів)	Особливості медіасистем держав (11 балів)	Моделі відносин масмедіа та політики держав світу (11 балів)	Медіа та особистість у політичному вимірі (11 балів)	Якісні зміни медіасистем та роль соціальних мереж (11 балів)	Вплив Інтернету на медіасистеми (11 балів)
Самостійна робота	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)				Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Галлін Д. С., Манчіні П. Сучасні медіа-системи: три моделі відносин ЗМІ та політики / пер. з англ. О. Насика. – К. : Наука, 2008.
2. Зернецька О. В. Глобальна комунікація: монографія. Київ : Наукова думка, 2017. 350 с.
3. Зражевська Н. І. Теорія медіа та суспільства. Київ: ун-т ім. Б. Грінченка, 2022. 198 с.
4. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації. Львів: Літопис, 2010. 538 с.
5. Сібєрт Ф., Шрамм У., Петерсон Т. Чотири теорії преси. Київ : Університетська книга, 2014.
6. Терещук В. І. Політичні проблеми розвитку глобальної медійної системи в постбіполярний період : монографія. К.: Таксон, 2019. 350 с.
7. DeFleur M. L., DeFleur M. H. Mass Communication Theories: Explaining Origins, Processes, and Effects. Second Edition. New York: Routledge, 2022. 356 p.

Додаткові:

1. Аналітика, експертиза, прогнозування: монографія / Макаренко Є.А., Рижков М.М., Ожеван М.А. та ін. К.: Наша культура і наука, 2003. 614 с.
2. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики. Київ: АУП; ЦВП, 2010. 258 с.
3. Карпчук Н. П. Міжнародна інформація та суспільні комунікації : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти / Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк, 2018. 514 с.
4. Комунікативні тренди міжнародних відносин: монографія / Є. А. Макаренко та ін.; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ: Центр вільної преси, 2016. 613 с.
5. Лалл Дж. Мас-медіа, комунікація, культура: глобальний підхід. Київ : К.І.С., 2002. 344 с.
6. Різун В. Теорія масової комунікації : підручник. Київ: ВЦ «Просвіта», 2008. 260 с.
7. Чічановський А. А., Старіш О. Г. Інформаційні процеси в структурі світових комунікаційних систем: підручник / Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут журналістики. Київ : Грамота, 2010. 568 с.
8. Comparing Media Systems Beyond the Western World / Ed. by Daniel C. Hallin and Paolo Mancini. Cambridge, 2012.
9. Downing D. Internationalizing media theory: transition, power, culture. – London : Sage, 1996.

10. Media in the Global Context: Applications and Interventions / Ed. by Emmanuel K. Ngwainmbi. Cham: Palgrave Macmillan, 2019. 272 p.

9. ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

Онлайн-курси:

1. Медіа-пітчинг. URL: <https://www.culturepartnership.eu/ua/publishing/media-pitching>
2. Навчаймось вчитись: Потужні розумові інструменти для опанування складних предметів. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+LHTL101+2018_T3/about
3. Системне мислення. URL: <https://www.coursera.org/learn/system-thinking>
4. Новинна грамотність. URL: <https://video.detector.media/special-projects/novynna-gramotnist-i22>
5. Медіаграмотність: практичні навички. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:CZ+MEDIA102+2018_T3/about
6. Інтернет-медіа. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/KNU/103/2015_T2/about
7. Фактчек: довіряй-перевіряй. URL: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:VOXU-EdEra+FactCheck101+2018/about>
8. Social Media: How Media Got Social. URL: <https://www.edx.org/course/social-media-how-media-got-social>
9. Journalism, the future, and you! URL: <https://www.coursera.org/learn/international-journalism>

Корисні відео:

1. Документальний фільм «Будинок "Слово"» (2019)
2. Що таке якісна журналістика? Інтерв'ю з Саймоном Островським. URL: <https://voxukraine.org/education/shho-take-yakisna-zhurnalistika-interv-yu-z-sajmonom-ostrovskim/>
3. Кінофільм «Секретне досьє» (2017)
4. Кінофільм «Наш бренд – криза» (2015)
5. Кінофільм «П'ята влада» (2013)
6. Кінофільм «Примара» (The Ghost Writer) (2010)
7. Кінофільм «Хвіст крутить собакою» (1997)
8. Кінофільм «Товариство мертвих поетів» (1989)